

Lausuntopyyntökysely

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyn lopussa on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommenteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenveto-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvetosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvetosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastauksia ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyynnön käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite:

<https://www.webropolsurveys.com/S/23CD4E7D9E3E90FB.par>

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antavat:

Alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, s-posti tuomas.poysti@stm.fi
Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, s-posti pekka.jarvinen@stm.fi
Finanssineuvos Teemu Eriksson, p. 02955 30177, s-posti teemu.eriksson@vm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Riikka Friberg, p. 02951 63629, s-posti riikka.friberg@stm.fi
Osastosihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, s-posti jaana.aho@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi

Mäntyharjun kunta

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

kunnanjohtaja Jukka Ollikainen

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

PL 76, 52701 Mäntyharju

Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

25.1.2016

Toimielimen nimi

Kunnanvaltuusto

Onko vastaaja*

kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomainen

järjestö

joku muu

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajoon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio rakennetaan aina ensisijaisesti yhdessä alueen oman sairaalan kanssa. Etelä-Savossa tämä integraatio on siten luontevaa rakentaa yhdessä Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden kanssa. Nämä toiminnot tulevat jatkossakin kattamaan noin 95 % kaikista sosiaali- ja terveyspalveluista ja muiden alueiden palveluja käytetään vain erityisen vaativissa toimenpiteissä.

Etelä-Savon maakunnassa on noin 150.000 asukasta eli se on Suomen maakunnista 15. suurin. Maakunta on pinta-alaltaan laaja (Etelä-Savo on pinta-alaltaan 7. suurin maakunta) ja etäisyydet ovat pitkiä. Tätä korostavat vielä maakunnan runsaat vesistöt. Maakunnassa on 48.850 vapaa-ajan asuntoa, mikä nostaa maakunnan asukasluvua runsaasti erityisesti kesäaikaan. Mäntyharjussa on arvioitu, että kesäaikaan vapaa-ajan asukkaiden palvelutarve edellyttää yhden lääkärin työpanosta.

Maakunnan väestön sairastavuus on korkea (indeksi 109,4) ja väestö on keskimääräistä ikääntyneempää (Yli 65-vuotiaita 26,8 %, koko maassa 19,9 %) ja ikääntyy lähivuosina entisestään. Tämän johdosta myös sosiaali- ja terveyspalveluiden tarve on keskimääräistä suurempaa.

Etelä-Savon maakunnassa sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiotyö on jo käynnissä. Pitkälle viedyn sosiaalipalveluiden ja perusterveydenhuollon integraation lisäksi alueella toimivat erikoissairaanhoidon palvelut ollaan kytkemässä kiinteästi muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Tätä koskeva toiminnallinen järjestely on parhaillaan käynnissä. Sen myötä nykyinen Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä muuttuu Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymäksi.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Savo
Kainuu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lappi
Pirkanmaa
Pohjanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Päijät-Häme
Satakunta
Uusimaa
Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Itsehallintoalue sisältää muutakin palvelutuotantoa kuin sosiaali- ja terveyspalvelut, joten on luonnollista tässä vaiheessa pitäytyä samalla alueella kuin muu alueellinen hallinto, kuten pelastustoimi, ympäristöpalvelut, ELY-keskus, maakuntaliitto.

5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Ratkaisu olisi selkeämpi, jos kaikilla 18 alueella olisi oma sote-palvelujen järjestämisvastuu. Yhteinen sote-vastuu heikentää itsehallintoalueen asukkaiden ja valtuuston itsenäistä päätösvaltaa ja hämärtää johtamisvastuita. Hallituksen linjauksessa jää epäselväksi, mitä alueiden yhteinen sote-vastuu tarkoittaa ja miten se käytännössä toteutetaan.

Jos 3 alueen yhteinen sote-järjestämistä vastuu halutaan saattaa voimaan, mielestämme se tulisi toteuttaa siten, että nämä alueet tekevät yhteisen ehdotuksen järjestämispäätökseksi, jossa sovitaan tarvittavista yhteisistä palveluista, mutta kummallakin olisi oma sote-tuotanto. Myös rahoituksen tulisi kulkea itsehallintoalueiden kautta.

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys

Huoltosuhde ja sen ennustettu kehitys

Taloudelliset edellytykset

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva palveluverkko

Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat

Jokin muu, mikä? **Alueen pinta-ala ja etäisyydet**

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Erikoissairaanhoidon osalta Etelä-Savon yhteistyösuunta on Pohjois-Savo, josta alueen nykyiset sairaanhoitopiirit hankkivat valtaosan niistä palveluista, joita alueella ei itse tuoteta.

Pidämme kuitenkin välttämättömänä, että niissä erityispalveluissa, joita ei tuoteta omalla alueella, voidaan käyttää asiakkaan asuinkunnan mukaisesti aina lähimpänä olevan muun alueen sairaalan palveluita. Etelä-Savon osalta tämä tarkoittaa Kuopion yliopistollisen sairaalan lisäksi mm. Jyväskylän ja Lahden sairaaloita.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Mikäli kohdassa 7 mainittu ehto asuinkunnan mukaisesti valittavista erityispalveluista toteutuu, ei-itsenäinen sote-aluevastuu ei vaikuta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen sen tulisi kuulua.

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Tämä linjaus on hyvä. Tässä vaiheessa emme siirtäisi itsehallintoalueelle enää muita tehtäviä.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Itsehallintoalueen tulisi laatia alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Sen lisäksi sen tulisi antaa kunnille tekninen ja tilastollinen tuki kunnan oman hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja useilla tasoilla tapahtuvaa yhteistyötä. Kunnan rahoituksessa tulee olla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön kannustava osuus.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Aluejako tulisi määritellä lopullisesti mahdollisimman nopeasti, jotta alueiden meneillään oleva sote-palvelujen integraatiotyö voi edetä täysimääräisesti.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Itsehallintoalueiden rahoituksessa tulee ottaa huomioon alueen väestön rakenteeseen ja sairastavuuteen liittyvät, kustannuksia kohottavat tekijät, sekä alueen laajuus ja pitkät etäisyydet. Mikäli itsehallintoalueiden rahoitus perustuu osin tai kokonaan sen omaan verotusoikeuteen, rahoitukseen tulee sisällyttää kuntien nykyisen verotulojen tasauksen mukainen osuus.

Kuntien toimintaedellytykset tulee verotuksellisesti turvata.